

REPUBLIKA HRVATSKA
POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

KLASA: 008-08/22-01/4
URBROJ: 401-01/18-22-1
Zagreb, 25. veljače 2022.

JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE
(REGIONALNE) SAMOUPRAVE
n/r službenika za informiranje
- prema dostavnoj listi

PREDMET: Pravo na pristup informacijama – proaktivna objava informacija za ponovnu uporabu (članak 10. stavak 1. točka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama)
- uputa, daje se
- postupanje, traži se

Poštovani,

U srpnju 2019. godine na snagu je stupila nova Direktiva (EU) 2019/1024 o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (OD Direktiva), koja naglašava usmjerenost tijela na pripremu podataka „za otvaranje“ radi poticanja ponovne uporabe i ublažavanje prepreka. Novine se odnose na definiranje visokovrijednih skupova podataka i njihovu lakšu dostupnost zbog njihova društvenog i gospodarskog potencijala, na pružanje pristupa dinamičkim podacima u stvarnom vremenu s pomoću odgovarajućih tehničkih sredstava, kao i omogućavanje otvorenog stavljanja na raspolaganje istraživačkih podataka financiranim javnim sredstvima.

Poseban naglasak stavljen je na visokovrijedne skupove podataka, odnosno dokumente čija je ponovna uporaba povezana s važnim koristima za društvo, okoliš i gospodarstvo, osobito zbog njihove prikladnosti za stvaranje širokog spektra informacijskih proizvoda i usluga s dodanom vrijednošću, otvaranja novih radnih mjesta te zbog brojnih mogućih korisnika usluga s dodanom vrijednošću i aplikacija koje se temelje na tim skupovima podataka.

OD Direktiva bit će transponirana u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o izmjenama i dopunama ZPPI, čije se donošenje očekuje u prvom tromjesečju 2022. godine.

Povjerenik za informiranje, kao neovisno tijelo nadležno za zaštitu, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, provodi analitička praćenja mrežnih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: JLP(R)S) u odnosu na ispunjavanje obveza iz članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13, 85/15; dalje u tekstu: Zakon).

Rezultati analitičkih praćenja pokazala su da većina JLP(R)S ne ispunjava obvezu proaktivne objave informacija iz članka 10. stavka 1. točke 5. Zakona na cijelovit način i sukladno uputama i smjernicama Povjerenika za informiranje te preporukama iz analitičkih izvješća.

Ova obveza, koja posebno dobija na značenju u kontekstu predstojećih izmjena i dopuna Zakona, odnosno transpoziciju OD Direktive odnosi se na:

- objavljivanje registara i baza podataka;
- objavljivanje informacije o registrima i bazama podataka iz nadležnosti tijela javne vlasti te načinu pristupa tim informacijama i njihove ponovne uporabe.

Slijedom navedenog, a sukladno članku 41. Zakona, temeljem kojeg nadzor nad provedbom Zakona obavlja Povjerenik, skrećemo pozornost na sljedeće:

S ciljem potpunog ispunjavanje zakonske obveze iz članka 10. stava 1. točke 5. Zakona, sve JLP(R)S dužne su objaviti na svojim mrežnim stranicama u strojno čitljivom i otvorenom obliku sve registre i baze podataka koje vode, a za čije objavljivanje ne postoje zakonska ograničenja iz članka 15. stavka 2. Zakona.

Osim toga, sve JLP(R)S dužne su na svojim mrežnim stranicama objaviti i popise baza i registara iz njihove nadležnosti (asset lista), koja je preduvjet transparentnosti i informiranja korisnika o bazama podataka i registrima koji se vode u okviru djelokruga tijela javne vlasti, kao i načinu i opsegu pristupa tim podacima.

Objavom popisa (*asset liste*) olakšava se ispunjavanje obveza koje proizlaze iz nove OD Direktive. Osim toga, objava popisa preduvjet je za osiguranje cijelovitog uvida najšire javnosti, ali i Povjerenika za informiranje kao nadzornog tijela, u registre, baze podataka, upisnike, evidencije, očeviđnike, imenike, popise, liste i druge skupove podataka koje JLP(R)S vode u okviru svoje nadležnosti, što doprinosi povećanju sveukupne transparentnosti tijela javnog sektora. Konačno, ovaj popis je i pomoćni alat koji omogućuje JLP(R)S da sagledaju potencijale informacija kojima raspolažu.

Temeljem navedenog, **potrebno je poduzeti sljedeće:**

1. na mrežnim stranicama JLP(R)S oformiti posebnu rubriku „Otvoreni podaci“ (kao samostalnu rubriku ili unutar rubrike „Pristup informacijama“ u kojoj je potrebno objaviti poveznice na sve registre, baze podataka, upisnike, evidencije, očeviđnike, imenike, popise, liste i druge skupove podataka koje JLP(R)S vodi u okviru svoje nadležnosti a na kojima ne postoje zakonska ograničenja za ponovnu uporabu);
2. unutar rubrike s otvorenim podacima objaviti popis registara i baza podataka (tzv. „asset listu“), dokument u strojno čitljivom obliku (.xls, .csv ili drugi strojno čitljiv dokument u tabličnom obliku), u kojem su navedeni podaci o svim skupovima podataka koje JLP(R)S vodi u okviru svoje nadležnosti, a koji mora sadržavati i one skupove podataka koji zbog zakonskih ograničenja nisu pogodni za ponovnu uporabu.

Za svaki pojedini skup podataka u asset listi potrebno je navesti:

- naziv skupa podataka,
- kratak opis skupa podataka;
- zakonsku osnovu za vođenje skupa podataka (naziv propisa), odnosno drugu osnovu (ako postoji);
- učestalost ažuriranja (svakodnevno, mjesečno, kvartalno, godišnje),

- način pristupa (slobodan, ograničen, nedostupan)
- poveznici na skup podataka (ako je objavljen)
- uvjete ponovne uporabe (Otvorena dozvola RH ili druga dozvola kojom se određuju uvjeti korištenja).

Primjer obrasca asset liste moguće je preuzeti sa stranica Povjerenika za informiranje, na poveznici: <https://pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2021/12/Asset-lista-obrazac.xlsx>

Za skupove podataka u asset listi kojima je pristup ograničen ili koji ne mogu biti objavljeni zbog zakonskih ograničenja iz članka 15. stavka 2. Zakona potrebno je navesti razloge ograničenja te mogućnost djelomičnog pristupa.

O poduzetom, potrebno je dostaviti izvješće s dokazima o postupanju (poveznica na mrežno mjesto JLP(R)S na kojem je asset lista objavljena) najkasnije do 31. ožujka 2022.

Povjerenik za informiranje će, s ciljem upoznavanja službenike za informiranje u JLP(R)S o načinu ispunjavanja obveze iz članka 10. stavka 1. točke 5. Zakona organizirati webinar o izradi i objavi asset lista koji će se održati 9. ožujka 2022. godine od 14,00 do 14,45 sati. O detaljima webinara JLP(R)S će biti obavještene posebnim dopisom.

S poštovanjem,

